

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Utbildningsplan

Dnr: HS 2021/775

Personal och arbetsliv

Programkod:	SGPAR
Programmets benämning:	Personal och arbetsliv Human Resource Management and Working Life
Högskolepoäng/ECTS:	180
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap, 2021-09-09, att gälla från och med ht 2022
Undervisningspråk:	Svenska, moment på engelska kan förekomma
Utbildningsnivå:	Grundnivå
Examenskategori:	Generell examen
Behörighetskrav	Grundläggande behörighet samt Matematik 2a eller 2b eller 2c och Samhällskunskap 1b eller 1a1+1a2.

Inledning

Det kunskapsområde denna utbildning fokuserar är individ, organisation och arbetsliv och hur dessa fenomen är relaterade till varandra samt vilka konsekvenser denna samverkan får. Utbildningen vänder sig till studenter med intresse för yrken inom personalområdet men även till studenter som intresserar sig för andra yrken med anknytning till kunskapsområdet, till exempel kvalificerade utrednings-, utvärderings- och analysarbeten inom områden som hållbar arbetsmiljö, jämställdhet och mångfald, utbildning, kompetensutveckling och organisationsförändring.

Utbildningens mål

Programmet syftar till att studenten ska förvärva de kunskaper och färdigheter som krävs för ett självständigt arbete inom det strategiska personalområdet i vid mening. Utbildningens mål utgörs dels av de nationella mål som ska uppnås för en kandidatexamen, dels av de lokala mål som finns för programmet.

Nationella mål*Kunskap och förståelse*

För kandidatexamen skall studenten:

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

För kandidatexamen skall studenten:

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att genomföra ett självständigt arbete inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För kandidatexamen skall studenten:

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Lokala mål

För kandidatexamen ska studenten kunna

- förklara och problematisera arbetets organisering, ledning och villkor utifrån olika teoretiska perspektiv med särskilt beaktande för jämställdhetsfrågor, samt analysera och diskutera konsekvenserna av detta på individ-, grupp-, organisations- och samhällsnivå,
- knyta an relevant forskning och teorier inom området till konkreta företeelser och fenomen i arbetslivet, och
- värdera och förhålla sig kritisk till föreställningar, arbetssätt och forskning inom personal- och arbetslivsområdet.

Utbildningens uppläggning

Programmet personal och arbetsliv omfattar sex terminer och innefattar en kombination av teoretiska och praktiska moment. I utbildningen varvas teoretiska föreläsningar, seminarier med gästföreläsningar från praktiker på fältet. Specifikt för programmet är grupparbeten genom konkreta fallstudier som genomförs i samverkan med praktiker samt laborationer i form av rollspel och andra för ämnet relevanta övningar. Förmågan att arbeta i grupper övas under hela programmet i och med att många kurser har examinationsmoment som kräver den typen av samverkan mellan studenter.

Utbildningens två första terminer läses inom ämnet arbetsvetenskap. Här tillägnar sig studenten grundläggande kunskaper inom forskningsområdet arbetsliv samt ämnet arbetsvetenskap, bland annat om arbetsmarknad, olika typer av arbetsformer, organisation, ledarskap, personalarbete, arbetsmiljö och jämställdhet.

Termin tre läses inom ämnet rättsvetenskap. Här får studenten möjlighet att tillägna sig kunskaper som rör det arbetsrättsliga området med inriktning på personal och arbetsmiljöfrågor. Termin fyra inleds med en kurs i ämnet företagsekonomi där bland annat företagsekonomiska områden såsom redovisning, budgetering, modeller för verksamhetsstyrning och personalekonomi samt verksamhetens samhällsansvar behandlas.

Under den senare delen av fjärde terminen har studenten möjlighet att välja mellan olika valbara kurser. Studenten kan välja mellan olika kombinationer av en fem veckors praktikkurs, en tio veckors praktikkurs, att skriva uppsats eller fördjupa sina kunskaper i regelverk, teorier och metoder för skapandet av en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Termin fem består av valbara studier i något/några av ämnena genusvetenskap, sociologi/socialpsykologi, eller en termin sammansatt av psykologi och projektledning. Studenten kan också välja att bedriva studier utomlands under denna termin eller beakta denna termin som en fri termin och välja något annat för utbildningen relevant ämne – dock utan platsgarantier. Den sjätte och sista terminen läses återigen i huvudämnet arbetsvetenskap och omfattar fördjupade teoretiska studier inom personal- organisations- och arbetslivsområdet med specifik inriktning på analys och kritisk reflektion. Därtill ingår även utveckling av kunskaper i forskningsmetodik och ett självständigt genomförande av ett examensarbete i form av en C-uppsats. Ytterligare en central dimension under denna avslutande termin är att studenten ges tillfälle – utifrån kunskapsbasen i arbetsvetenskap och med infallsvinklar från de olika ämnesinriktningarna – att kritiskt granska och föra en tvärvetenskaplig diskussion kring pågående forskning inom det arbetsvetenskapliga området.

Examinationer sker genom individuellt bedömda skriftliga och muntliga redovisningar, så som salstentamen, hemtentamen, gruppredovisningar, individuellt inlämnade uppgifter, laborationer exempelvis genom case, kvalitativa och kvantitativa databearbetningar samt självständiga vetenskapliga arbeten. Utbildningens innehåll och kursexaminationer präglas av stegrad progression. Avslutade programstudier ger grundläggande behörighet till vidare studier på avancerad nivå.

Utbildningens innehåll

Observera att de i programmet ingående kurserna kan ha andra namn samt ges i en annan följd än vad som anges här.

Termin 1

Arbetsvetenskaplig introduktion 7,5 hp

Kursen behandlar studier av det moderna arbetslivet, hur det organiseras och vilka konsekvenser detta får för olika kategorier av individer i samhället. Därutöver sker introducerande studier av kunskap och lärande inom såväl akademien som arbetslivet, liksom studier av grundläggande vetenskapsteori. Vikt läggs vid att presentera och diskutera centrala och grundläggande begrepp inom det arbetsvetenskapliga och vetenskapsteoretiska fältet.

Människan i arbete och arbetets former 7,5 hp

Kursen behandlar studier av arbetsformer, hur formerna är relaterade till olika kategorier av människor baserade på exempelvis kön, etnicitet, ålder och utbildningsnivå samt konsekvenserna av dessa relationer så som segregeringsproblematiken. Genom en orientering i relevant statistik samt litteratur på området innehåller delkursen både konkreta beskrivningar och teoretiska förklaringsmodeller.

Arbetsvetenskaplig metod 7,5 hp

I kursen behandlas formulering av vetenskapliga problem, forskningsprocessens delar, insamling och bearbetning av kvantitativa och kvalitativa data, olika insamlings- tekniker med fokus på enkät och intervjuer, resultatredovisning, planering av vetenskapliga undersökningar, samt artikelsökning och kritisk granskning av vetenskapliga artiklar. Målet med kursen är att studenten ska förvärva grundläggande kunskaper och färdigheter i undersöknings- och forskningsmetodik med särskild relevans för arbetsvetenskapliga frågeställningar.

Organisation och ledning 7,5 hp

Kursen behandlar studier av den allmänna organisationsteorins utveckling samt orientering i modernare teorier, synsätt och modeller för analys. Vidare innehåller kursen studier om

grundläggande problemområden och begrepp rörande organisatoriska strukturer, organisationsutformning, verksamhetsledning och förändringsarbete.

Termin 2

Organisation, makt och motstånd 7,5 hp

Kursen behandlar olika organisationsteoretiska fenomen, exempelvis ledarskap, makt och motstånd, arbetsförhållanden och inställning till arbete. Målet med kursen är att studenten ska förvärva fördjupade kunskaper om organisering av arbetet, dess orsaker och konsekvenser. Studenten ska vidare utifrån ett kritiskt perspektiv kunna granska olika organisatoriska fenomen som ledarskap, makt och motstånd, arbetsförhållanden och inställning till arbete.

Strategiskt personalarbete 7,5 hp

Kursen orienterar om metoder för att arbeta med personalfrågor ur ett strategiskt perspektiv. Verksamhetsidé, personalidé och kompetensförsörjning är centrala begrepp. I kursen ingår också tillämpningsövningar. Målet med kursen är att studenten ska förvärva kunskaper och kunna förklara sambandet mellan personalarbetet och verksamhetens innehåll, organisation, bemanning och förändring.

Operativt personalarbete 7,5 hp

Kursen behandlar personalarbetets idéer, verksamhetsfält och arbetssätt. Områden som berörs är rekrytering, kompetensutveckling, jämställdhets- och mångfaldsarbete inom organisationer, rehabilitering, kränkande särbehandling, alkohol och droger, våld och hot om våld samt förebyggande och hållbart personalarbete. Kursens mål är att studenten ska skaffa sig kunskaper och färdigheter i personalarbetets idéer och verksamhetsfält och dess tillämpning och arbetssätt.

Arbetsmarknad och arbetsliv utifrån ett jämförande europeiskt perspektiv 7,5 hp

Kursen behandlar det moderna arbetslivet med fokus på grundläggande frågor som samspelet människa, teknik, samhälle och kultur i ett europeiskt, jämförande perspektiv. Genom att innehållet kopplas till pågående forskning inom området ges studenten tillfälle att orientera sig om aktuella forskningsfrågor.

Termin 3

Arbetsrätt 15 hp

I kursen behandlas såväl individuell som kollektiv arbetsrätt. Studenten ska dels erhålla kunskap om vilka regler som gäller vid anställningsförfarandet, under pågående anställning och när en anställning ska avslutas, dels erhålla kunskap om kollektiva arbetsrätten och dess rättsverkningar. Målet med kursen är att studenten ska förvärva kunskap om arbetsrättens funktion inom arbetslivet, lära sig tillämpa en juridisk metod för att bedöma och lösa arbetsrättsliga problem och tillägna sig kunskaper om hur EU-rätten påverkar den svenska arbetsrätten.

Arbetsmiljörätt 15 hp

Kursen behandlar det arbetsmiljörättsliga regelsystemet. Med fokus särskilt på arbetsmiljölagen och angränsande lagar och föreskrifter. Under kursen behandlas främst frågor som berör den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, det systematiska arbetsmiljöarbetet samt systemet för den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. Under kursens avslutande fem veckor skrivs en promemoria i grupper om 3 - 4 personer.

Termin 4

Verksamhetsstyrning 15 hp

Målet med kursen är att studenten ska förvärva grundläggande kunskaper i företagsekonomi inom verksamhetsstyrning. I kursen behandlas företagsekonomiska begrepp samt traditionella företagsekonomiska områden såsom redovisning och budgetering. Dessutom behandlas olika modeller för verksamhetsstyrning samt personalekonomi och verksamhetens samhällsansvar.

*Valbar kurs**Praktik I: arbetsvetenskap 7,5 hp*

Målet med kursen är att studenten ska kunna reflektera och förklara sambandet mellan teori och praktik samt tillämpa arbetsvetenskapliga kunskaper inom personal- och arbetslivsområdet. Kursens huvudsakliga innehåll består av att studenten genomför praktik med arbetsuppgifter som har anknytning till utbildningsområdet. Det åligger studenten att på egen hand skaffa sig en praktikplats.

*Valbar kurs**Praktik II: arbetsvetenskap 15 hp*

Målet med kursen är att studenten ska kunna reflektera och förklara sambandet mellan teori och praktik samt tillämpa arbetsvetenskapliga kunskaper inom personal- och arbetslivsområdet. Kursens huvudsakliga innehåll består av att studenten genomför praktik med arbetsuppgifter som har anknytning till utbildningsområdet. Med stöd av handledare på arbetsplatsen ska studenten medverka i det dagliga arbetet och i möjligaste mån genomföra kvalificerade arbetsuppgifter och utredningsuppdrag som möjliggör för studenten att utveckla sina kunskaper inhämtade inom ramen för utbildningen. Det åligger studenten att på egen hand skaffa sig en praktikplats.

*Valbar kurs**Grundläggande vetenskapligt arbete i arbetsvetenskap 7,5 hp*

Målet med kursen är att studenten planerar, genomför och skriftligt rapporterar en avgränsad vetenskaplig undersökning. Kursen består av att studenten, individuellt eller i grupper om två, genomför de undersökande och författande moment som ingår i arbetet med en vetenskaplig uppsats. Studenten omsätter en arbetsvetenskaplig frågeställning till en faktisk undersökning och redovisar den enligt regler för vetenskapliga rapporter och uppsatser. Kursen avslutas med att studenten försvarar sin egen rapport och opponerar på någon annans rapport i ett öppet seminarium.

*Valbar kurs**Inkluderande och hållbar arbetsmiljö 7,5 hp*

Målet med kursen är att studenten ska förvärva grundläggande kunskaper i arbetsmiljöns risk- och friskfaktorer och hur man skapar hållbara arbetsmiljöer för alla, även personer med särskilda behov. I kursen behandlas metoder och teorier för analys av arbetsmiljön på organisations- och arbetsplatsnivå. Vidare behandlas metoder för att presentera och synliggöra vinster med en god arbetsmiljö samt hur man kan argumentera för arbetsmiljöinsatser i en organisation.

Termin 5

Här följer studenten kursutbudet på G1N nivå inom något eller några av ämnena psykologi, sociologi/socialpsykologi eller genusvetenskap med platsgaranti till någon av dessa alternativ. Platsgarantin är dock begränsad såtillvida att det inte är möjligt att garantera studenten plats enligt förstahandsvalet, däremot garanteras studenten en plats till någon av de valbara ämnesinriktningarna nedan:

Psykologiska perspektiv på organisation och projektledning 30 hp

I kursen som ges av psykologiämnet tillsammans med ämnet projektledning behandlas grupp- och organisationspsykologi, samt teoretiska grunder och tekniker för generell projektledningsmetodik med fokus på interna förändringsprojekt. Arbetsformen i kursen präglas starkt av arbete i grupp med verklighetsnära praktikfall, där också den egna gruppen är föremål för observation och reflektion.

Sociologi 1 30 hp

I kursen skaffar sig studenten redskap för att bättre förstå sitt samhälle och dess utveckling liksom sin egen identitet som samhällsmedlem och möjligheterna till sociala förändringar. De sociologiska perspektiven fördjupas inom särskilt avgränsade problem- områden samt genom

en grundläggande orientering i forskningsprocessens olika faser, vetenskapsteori och forskningsmetoder.

Socialpsykologi 1 30 hp

I kursen skaffar sig studenten redskap för att förstå människan som grupp- och samhällsvarelse genom en orientering om grundläggande begrepp och teorier inom socialpsykologin med fokus på socialisation, samspel, vardagsliv och arbetsliv. Vidare behandlas teori om hur människor formar föreställningar i interaktion med andra samt ges en grundläggande orientering i vetenskapsteori, forskningsprocessens olika faser och metodproblem i samband med socialpsykologiska undersökningar.

Genusvetenskap 1 30 hp

I kursen introduceras grundläggande begrepp och teoribildningar inom de feministiska och genusvetenskapliga kunskapsområdena med betoning på maktrelationer mellan könen. Samspelet, intersektionerna, mellan kön/genus och andra maktdimensioner som till exempel klass, etnicitet, sexualitet, ålder och religion introduceras och behandlas. Översiktligt diskuteras även vetenskapsteori utifrån ett feministiskt perspektiv.

Studenten kan välja att läsa en fri termin enligt egen inriktning, då utan platsgaranti.

Internationellt samarbete

Under termin 5 finns det goda möjligheter för utlandsstudier.

Termin 6

Arbetsvetenskapliga kunskapstraditioner och teorier 7,5 hp

Kursen behandlar arbetsvetenskapliga kunskapstraditioner och teorier. Studenten orienterar sig inom aktuell nationell och internationell forskning samt övar sig i att söka efter relevanta forskningsresultat i nationella och internationella databaser. Kursens innehåll ansluter till traditioner och frågeställningar inom till exempel arbetspsykologi, arbetssociologi, arbetslivets pedagogik samt arbetslivets ekonomi och teknik. Kursens mål är att studenten ska fördjupa sin kunskap om centrala arbetsvetenskapliga kunskapstraditioner och teorier.

Arbetsvetenskaplig metod med inriktning på bearbetning och analys 7,5 hp

Kursen behandlar studier av etablerade vetenskapliga undersökningsmetoder gällande både kvantitativa och kvalitativa ansatser, samt innehåller övningar i användandet av några av dem. Särskild vikt läggs vid att bearbeta och analysera kvantitativa data med hjälp av olika statistiska beräkningar, samt att bearbeta och analysera kvalitativa data med hjälp av befintliga teorier och teorigenerering på empirisk grund. Målet med kursen är att studenten ska tillägna sig kunskaper om ett flertal vetenskapliga undersökningsmetoder, när, hur och varför de används och orientera sig om olika metoders för- och nackdelar. Studenten ska även kunna tillämpa ett flertal av de olika studerade metoderna.

Examensarbete i arbetsvetenskap 15 hp

Kursen består av att studenten genomför de undersökande och författande moment som ingår i arbetet med en vetenskaplig uppsats. Studenten omsätter en arbetsvetenskaplig frågeställning till en faktisk undersökning och redovisar den enligt regler för vetenskapliga rapporter/uppsatser. Delkursen avslutas med att studenten försvarar sin egen rapport och opponerar på någon annans rapport i ett öppet seminarium. Kursen syftar till att studenten ska skriva en vetenskaplig uppsats och på så sätt visa prov på sin förmåga att identifiera och analysera ett arbetsvetenskapligt problem.

Examensbenämning

Filosofie kandidatexamen

Huvudområde: Arbetsvetenskap

Degree of Bachelor of Social Science

Major: Working Life Science

Tillgodoräknande av kurs

Student äger enligt högskoleförordningen kap 6 §§6-8 efter prövning rätt att tillgodoräkna sig tidigare studier.

Övrigt

Regler för grundutbildningen vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Tidigare versioner av utbildningsplanen är fastställda:

2006-12-14, dnr FAK1 2006/190, att gälla från och med ht 2007

2010-06-08, dnr FAK1 2010/99, att gälla från och med ht 2010

2011-09-08, dnr FAK1 2011/148, att gälla från och med ht 2011

2016-02-03, dnr HS 2016/84, att gälla från och med ht 2016

2016-06-16, dnr HS 2016/84, att gälla från och med ht 2017

2019-02-07, dnr HS 2019/40 att gälla från och med ht 2019